

Manuál zpracování urbanistických atelierů velkých měřítek

autorka:

Ing. arch. Veronika Šindlerová, Ph.D.

technická podpora, sazba v Moodle:

Ing. arch. Jan Bittner

Ústav prostorového plánování FA ČVUT

Manuál zpracování urbanistických atelierů velkých měřítek

Didaktická pomůcka

pro tvorbu urbanistického atelieru velkých měřítek

Moodle-výuka Dokumentace Podpora Čeština (cs)

Šindlerová Veronika

Nástěnka

- Titulní stránka
- Kalendář
- Osobní soubory
- Moje kurzy
- B211-521ATU
- B211-521UP1

15121 - ústav prostorového plánování
B211-521ATU - Manuál zpracování urba...

15121 - ústav prostorového plánování
B211-521UP1 - Územní plánování

historické kurzy
B201-521UP1 - Územní plánování

Žádné soubory nejsou dostupné
[Spravovat osobní soubory...](#)

Časová osa

Žádné činnosti s termínem ukončení

Nejnovější odznaky

Nemáte žádné odznaky k zobrazení

Kalendář

leden 2022

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Nadcházející události

Žádné nadcházející události
[Přejít do kalendáře ...](#)

Přehled kurzů

Všechny (kromě odstraněných)

Název kurzu Karta

historické kurzy
B172-521DSM - Studijní metody doktorandi

historické kurzy
B181-PRS1 - Prostorové struktury 1

historické kurzy
B201-521UP1 - Územní plánování

Manuál zpracování urbanistických atelierů velkých měřítek

15121 - ústav prostorového plánování
B211-521ATU - Manuál zpracování urbanistických ...

15121 - ústav prostorového plánování
B211-521UP1 - Územní plánování

historické kurzy
B191-PRS1 - Prostorové struktury 1
Skrýt před studenty

Moodle-výuka Dokumentace Podpora Čeština (cs) Šindlerová Veronika

B211-521ATU

Účastníci

Odznaky

Kompetence

Známky

Nástěnka

Titulní stránka

Kalendář

Osobní soubory

Banka obsahu

Moje kurzy

B211-521ATU

B211-521UP1

B211-521ATU - Manuál zpracování urbanistických ateliérů velkých měřítek

Nástěnka / Moje kurzy / B211-521ATU

Zapnout režim úprav

Manuál zpracování urbanistických ateliérů velkých měřítek

Úvod do kurzu [zde](#)

1 **Současný stav** řešeného území

Rešeršní
a analytická část

2 **Analýza** řešeného území

3 **Vize a cíle** rozvoje řešeného území

4 **Koncept** rozvoje řešeného území

Návrhová část

5 **Návrh** rozvoje řešeného území

Východisko vždy objasňuje teoretický rámec a zakotvení každé jednotlivé fáze tvorby urbanistického ateliéru. Zároveň objasňuje vztah a vazby příslušné fáze tvorby urbanistického ateliéru k fázím předcházejícím a k fázím následujícím.

V kapitole **Co je cílem** je vždy stručně a jednoznačně specifikováno, k čemu směřuje příslušná fáze tvorby urbanistického ateliéru, a tedy proč (k čemu) příslušná fáze tvorby urbanistického ateliéru slouží.

Kapitola **Obsah** podrobně specifikuje věcnou obsahovou náplň příslušné fáze tvorby urbanistického ateliéru.

Postup obsahuje vždy popis jednotlivých na sebe navazujících postupových kroků tvorby předmětné fáze urbanistického ateliéru.

Vedle podrobného objasnění metody a postupu zpracování urbanistického ateliéru velkého měřítka obsahuje každý oddíl vždy také doporučený standard **Výstupů** jednotlivých fází tvorby urbanistického ateliéru, dokumentovaný rozsáhlým katalogem ukázek konkrétních výstupů urbanistických ateliérů velkých měřítek zpracovaných na FA ČVUT anebo v projekční praxi.

Východisko	1.1	2.1	3.1	4.1	5.1
Co je cílem	1.2	2.2	3.2	4.2	5.2
Obsah	1.3	2.3	3.3	4.3	5.3
Postup	1.4	2.4	3.4	4.4	5.4
Výstupy	1.5	2.5	3.5	4.5	5.5

Moodle-výuka Dokumentace Podpora Čeština (cs) ▾

B211-521ATU

- Účastníci
- Odznaky
- Kompetence
- Známky
-
-
-
-
-
-
- Nástěnka
- Titulní stránka
- Kalendář
- Osobní soubory
- Banka obsahu
- Moje kurzy

B211-521ATU

- B211-521UP1

1 Současný stav

1.1 💡 Východisko

1.2 🎯 Co je cílem

1.3 📋 Obsah

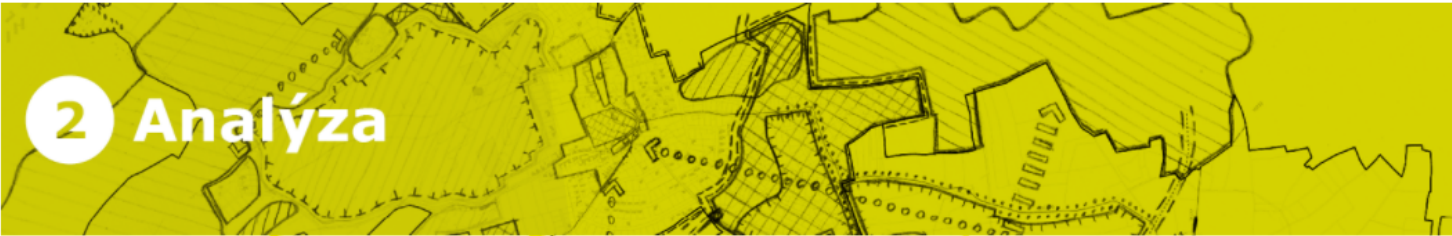
1.4 ↔ Postup

1.5 📄 Výstupy

Moodle-výuka Dokumentace Podpora Čeština (cs) ▾

B211-521ATU

- Účastníci
- Oznaky
- Kompetence
- Známky
-
-
-
-
-
-
- Nástěnka
- Titulní stránka
- Kalendář
- Osobní soubory
- Banka obsahu
- Moje kurzy
- B211-521ATU**
- B211-521UP1

2 Analýza

2.1 Východisko

2.2 Co je cílem

2.3 Obsah

2.4 Postup

2.5 Výstupy

- B211-521ATU
 - Účastníci
 - Odznaky
 - Kompetence
 - Známky
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 - Nástěnka
 - Titulní stránka
 - Kalendář
 - Osobní soubory
 - Banka obsahu
 - Moje kurzy
- B211-521ATU
 - B211-521UP1

3 Vize a cíle

3.1 Východisko

3.2 Co je cílem

3.3 Obsah

3.4 Postup

3.5 Výstupy

Moodle-výuka Dokumentace Podpora Čeština (cs) ▾

B211-521ATU

- Účastníci
- Odznaky
- Kompetence
- Známky
- Nástěnka
- Titulní stránka
- Kalendář
- Osobní soubory
- Banka obsahu
- Moje kurzy
- B211-521ATU**
- B211-521UP1

4 Koncept

4.1 💡 Východisko

4.2 🎯 Co je cílem

4.3 📋 Obsah

4.4 ➡️ Postup

4.5 📄 Výstupy

- B211-521ATU
 - Účastníci
 - Odznamy
 - Kompetence
 - Známky
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 - Nástěnka
 - Titulní stránka
 - Kalendář
 - Osobní soubory
 - Banka obsahu
 - Moje kurzy
- B211-521ATU
 - B211-521UP1

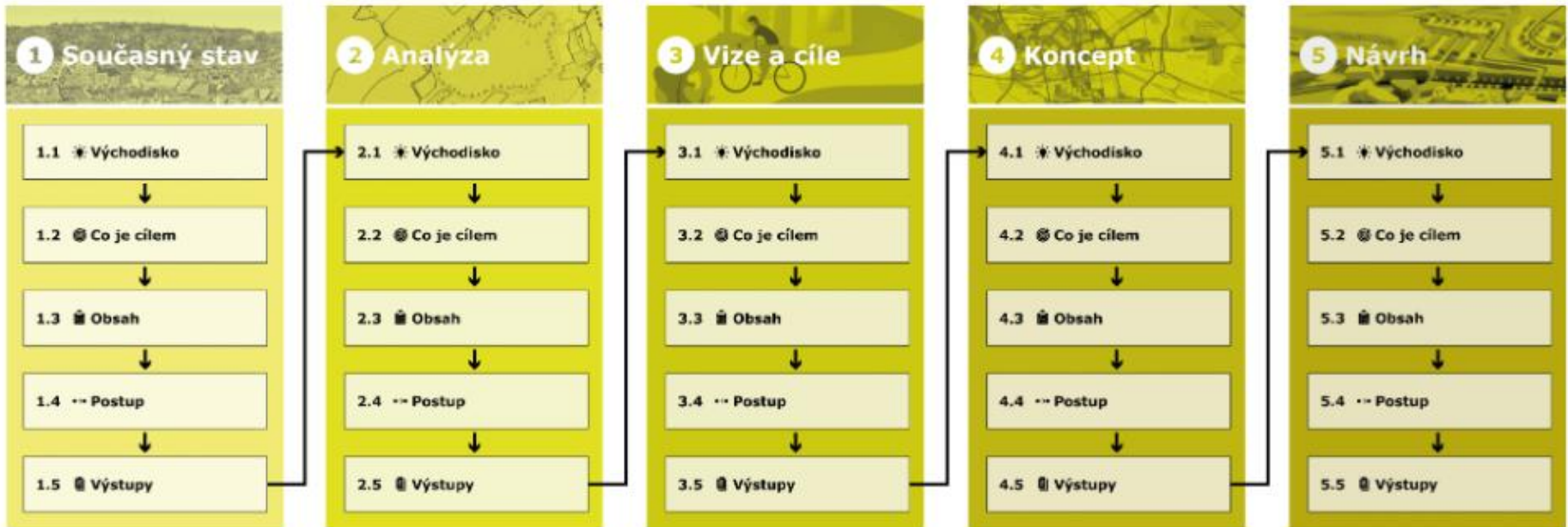
5.1 💡 Východisko

5.2 🎯 Co je cílem

5.3 📋 Obsah

5.4 ↔ Postup

5.5 📄 Výstupy

>>Zahájit kurz<<

1 Současný stav

1.1 💡 Východisko

Řešení žádné architektonické ani urbanistické úlohy si nelze představit bez perfektní znalosti současného stavu řešeného území a jeho širšího okolí.

Poznání současného stavu území se vždy děje kombinací poznatků a zjištění z terénního průzkumu území a zjištění z rešerše a studia mapových podkladů, dat a údajů o území a dalších zdrojů pojednávajících o řešeném území.

Poznání současného stavu řešeného území spočívá ve sběru a inventarizaci dat o něm.

Objektivními fakty o území jsou data, která objektivně zobrazují a popisují stávající vlastnosti území a probíhající procesy v reálném prostředí.

Data potřebujeme shromáždit jako podklad pro jejich následné vyhodnocení neboli Analýzu (2). Data jsou vlastně surovinou, kterou je možné přetvořit na informace. Informace vznikají jako výsledek hodnocení a interpretace dat, tedy jako výsledek analýzy dat. Tím, že datům v rámci jejich analýzy přiřadíme nějaký význam, vznikají informace.

Data, pokud je jich větší množství, se třídí, strukturují a uspořádávají do ucelených datových souborů, databází, inventářů či evidencí.

1 Současný stav

1.3 Obsah

Současný stav řešeného území lze poznat a pochopit jedině kombinací

1. **vlastního pozorování**, které se uskutečňuje vlastním fyzickým terénním průzkumem území, a následnou evidencí a systematizací poznatků z průzkumu;
2. **sběru a rešerše zdrojů dat o současné fyzické struktuře území**, jako jsou mapové podklady, databáze jevů o území (např. územně analytické podklady, oborové geoportály atp.) a další;
3. **sběru a rešerše statistických dat o území**, jako jsou údaje o počtu a struktuře obyvatel či ekonomických subjektů, o zaměstnanosti, o mobilitě a migraci atp.

Nelze přitom opomenout ani další nespécifické rešerše, jako je například rešerše historického vývoje řešeného území, rešerše rozvojových dokumentů vztahujících se k řešenému území (např. územní plán, regulační plán(y), územní studie na řešené území anebo zahrnující řešené území, strategický plán ad.).

Podkladem pro grafické záznamy současného stavu řešeného území mohou být, v závislosti na velikosti řešeného území, katastrální mapy od ČÚZK, základní mapy ČR od ČÚZK v různých měřítkách (např. základní mapa v měřítku 1 : 5 000, 1 : 10 000, 1 : 25 000 či 1 : 50 000), jakož i vybrané vrstvy základní báze geografických dat ZABAGED od ČÚZK či odpovídající volně stažitelné vrstvy z OpenStreetMap.

Katastrální mapy pro celou ČR (cuzk.cz)

Vrstvy geografických dat o území ČR (geofabrik.de)

Rady a tipy:

Geografická data o fyzické struktuře území jsou v ČR povinně, v souladu s §§ 26 až 29 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), shromažďována a pravidelně aktualizována v **územně analytických podkladech**. Pro účely zpracování urbanistických ateliérových zadání velkých měřítek jsou relevantní **územně analytické podklady správních obvodů obcí s rozšířenou působností** (ÚAP SO ORP), které jsou pro území všech 206 obcí s rozšířenou působností veřejně dostupné ve formátu PDF, JPG či TIFF na internetových stránkách příslušných městských úřadů obcí s rozšířenou působností, zpravidla pod odbory, které jsou úřady územního plánování.

Vektorová data ÚAP SO ORP dosud nejsou veřejně přístupná. Je však možné o ně, pro studijní účely, zažádat na příslušném úřadu územního plánování obce s rozšířenou působností, do jehož území spadá řešené území.

Přehled dat (jevů) o území obsažených povinně v každých ÚAP SO ORP je obsažen v Metodice sledovaných jevů pro územně analytické podklady (MMR ČR 2019):

Metodika sledovaných jevů pro územně analytické podklady

Praha, krajská města i řada dalších měst zřizuje své vlastní geoportály či mapové portály, které umožňují online prohlížet geografická data o území daného města, ve výjimečných případech (například Praha, Ostrava či Olomouc) umožňují i stažení otevřených dat (open data) vybraných vektorových datových vrstev o území, například:

Mapový portál hlavního města Prahy (geoportalpraha.cz)

Mapový portál města Brna (gis.brno.cz)

Mapový portál města Olomouce (data.olomouc.eu)

Mapový portál města Plzně (mapy.plzen.eu)

Mapový portál města Ostravy (mapy.ostrava.cz)

Své vlastní geoportály provozují i všechny kraje. Odkazy na ně jsou souhrnně dostupné na stránkách Národního geoportálu INSPIRE:

Rozcestník krajských geoportálů (geoportal.gov.cz)

Rady a tipy:

Při identifikaci způsobů využití řešeného území buďte co nejkonkrétnější a vyhýbejte se příliš obecné kategorizaci funkcí jako například „komerce“ či „občanské vybavení“. Občanské vybavení je totiž příliš široký a příliš obecný pojem, může být třeba malá samoobsluha, ale také nemocnice, domov pro seniory, atletický stadion či vědecko-výzkumné centrum. Podobně jako „komerce“ může být samoobsluha, stejně jako prodejna nábytku, restaurace, hotel či masážní salon.

Také u bydlení bychom měli být exaktnější a rozlišovat podle různých forem bydlení, například na bydlení individuální (v rodinných domech) a na bydlení hromadné (v bytových domech).

I rekreace může mít množství různých podob, od rekreační louky na pouštní draků přes zahrádkové či chatové osady až po hotelový komplex.

Zvýšenou pozornost při mapování funkční struktury řešeného území si vždy zaslouží **občanské vybavení**. To je totiž jednou z veřejných infrastruktur (společně s dopravní a technickou infrastrukturou a veřejnými prostranstvími) a uspokojuje základní a často i vyšší obslužné potřeby pro všechny obyvatele řešeného i širšího území. Nad rámec plošného vymezení plošně rozsáhlých areálů občanského vybavení je vždy žádoucí zpracovat kompletní podrobnou evidenci všech staveb a zařízení občanského vybavení. Kompletní přehled staveb a zařízení občanského vybavení je přitom obsažený v internetové publikaci Ústavu územního rozvoje v Brně **Principy a pravidla územního plánování**, v kapitole C.4 Občanské vybavení:

 Principy a pravidla územního plánování. Kapitola C.4 Občanské vybavení. (ÚÚR, Veronika Šindlerová, 2019)

Pro vybrané druhy základního veřejného občanského vybavení (zejména mateřská škola, základní škola, ordinace lékařů skupiny 1, ambulantní sociální služby, hřiště pro děti, mládež i dospělé a případně vybrané další, dle specifik řešeného území) se pak vymezí standardní docházková vzdálenost k těmto zařízením z obytných ploch dle Standardu dostupnosti veřejné infrastruktury (Maier a kol., 2016, aktualizace 2020), a to buď jako skutečná vzdálenost měřená po existující komunikační síti pro chodce, anebo jako kružnice o poloměru skutečné vzdálenosti zkrácené v poměru obvyklé „křivolakosti“ cestní sítě pro chodce (standard skutečné pěší dostupnosti / 1,3). Cílem je zjistit, jak velká část stávajících obytných ploch leží mimo optimální/standardní pěší docházku těchto zařízení základního občanského vybavení a kde tedy není splněný standard dostupnosti:

 Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury. (Karel Maier, Veronika Šindlerová, Jakub Vorel, Tomáš Peltan, 2016, aktualizace 2020)

Soubor POZITIV a NEGATIV, vyjádřených souhrnně formou SWOT analýzy a graficky znázorněných ve výkrese pozitiv a negativ, pak slouží jako podklad pro identifikaci a definování hlavních TÉMAT k řešení v návrhové části urbanistického projektu.

Správně a přesně identifikovaný problém je polovinou jeho řešení. Pokud víme, co přesně je problémem, přesně víme, co máme řešit a na co se v návrhu přesně zaměřit.

Čím přesněji identifikovaný problém k řešení, tím přesnější je pak návrh jeho řešení.

Když víme, co máme změnit, změníme to.

Příklady ze života:

Známe-li příčinu zdravotních potíží, můžeme je správně léčit.

Když víme, čím jsme druhé osob ublížili, můžeme se jí za toto nevhodné chování omluvit.

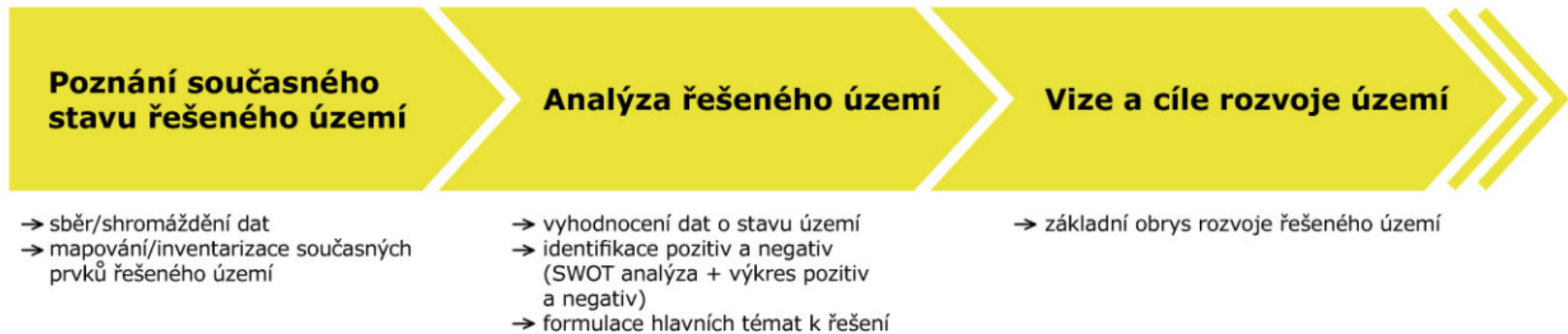
Pokud nám přestane fungovat počítač, neobejdeme se bez přesné diagnostiky příčiny jeho nefunkčnosti. Pokud zjistíme, že problémem je starý ovladač některé hardwarové komponenty, máme problém s nefunkčností zároveň vyřešený – stačí nainstalovat aktuální ovladač.

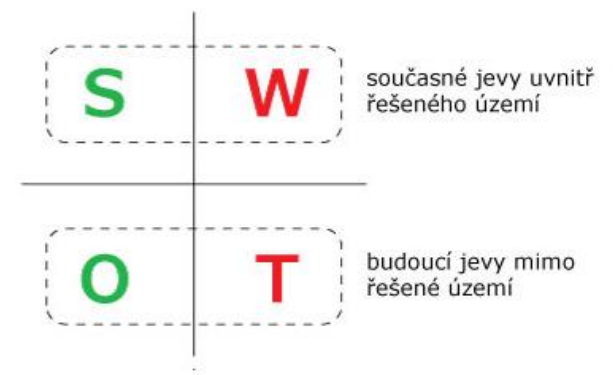
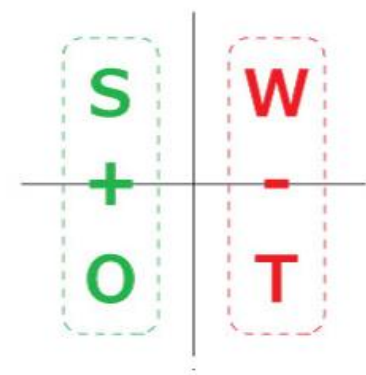
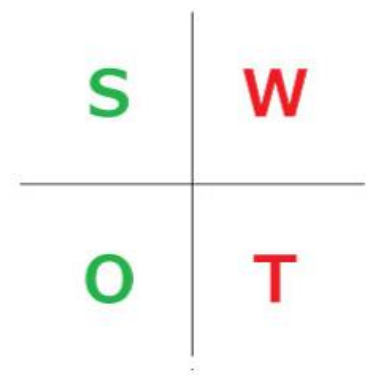
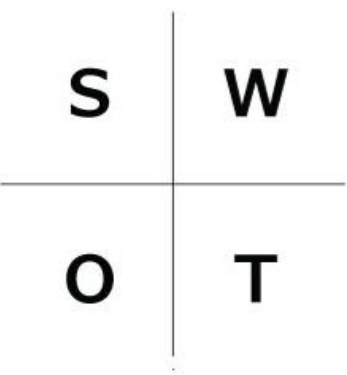
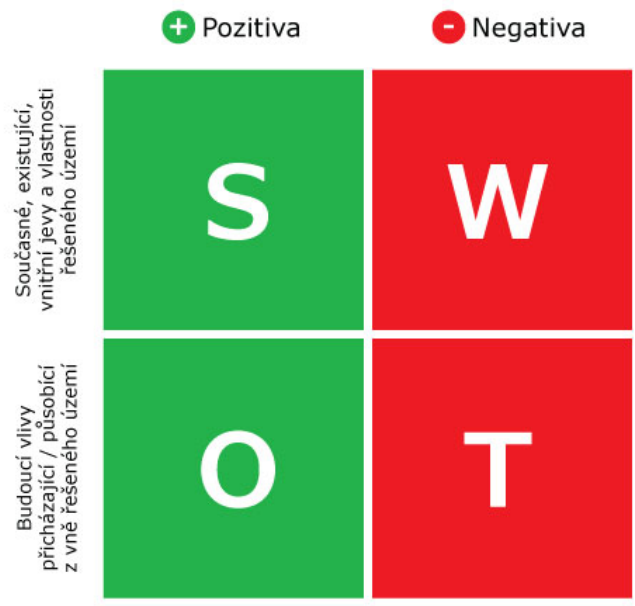
Stejně to platí i v urbanismu. Pokud v řešeném území bydlí tisíce lidí a není v něm žádná mateřská škola a rodiče musí své děti dovážet auty do mateřské školy ve vedlejší čtvrti, je zřejmé, že v řešeném území chybí mateřská škola a že je v návrhové části nutné navrhnout umístění nové mateřské školy.

Když sídliště v řešeném území sousedí s hezkým rekreačním lesem, ale do lesa nevede ze sídliště žádná přímá a bezpečná cesta, musíme se v návrhové části zabývat návrhem propojení sídliště s lesem tak, aby ho obyvatelé sídliště mohli využívat ke své rekreaci.

Analýza řešeného území vychází vždy z dat o řešeném území, nashromážděných a utříděných v rámci předchozí fáze poznání současného stavu území (❶). Informace ve formě pozitiv a negativ, získané analýzou dat, pak slouží jako východisko a základ pro formulaci vize a cílů rozvoje řešeného území (❷) a tedy jako základ celého návrhového procesu (❹ ❺).

Analýza řešeného území vychází vždy z dat o řešeném území, nashromážděných a utříděných v rámci předchozí fáze poznání současného stavu území (❶). Informace ve formě pozitiv a negativ, získané analýzou dat, pak slouží jako východisko a základ pro formulaci vize a cílů rozvoje řešeného území (❸) a tedy jako základ celého návrhového procesu (❹ ❺).

3.4.2 Postup formulace cílů a tvorby strategických alternativ

Cíle rozvíjejí vizi a vycházejí přitom ze SWOT analýzy a z výkresu pozitiv a negativ.

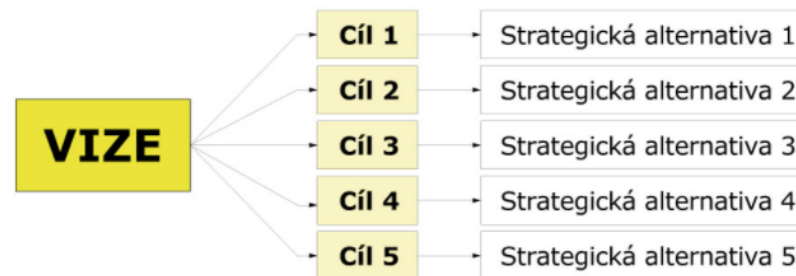
Na začátku je vhodné roztrdit si zjištění SWOT analýzy podle tematických oblastí podle toho, k jaké vrstvě/součásti urbanistické struktury řešeného území se vztahují (např. doprava, krajina, veřejné prostory atp.). Podle zjištění SWOT analýzy v každé tematické oblasti se následně identifikují konkrétní potřeby na změny v řešeném území, které povedou ke stanovené vizi. V každé tematické oblasti je přitom obvyklé vytyčit několik cílů.

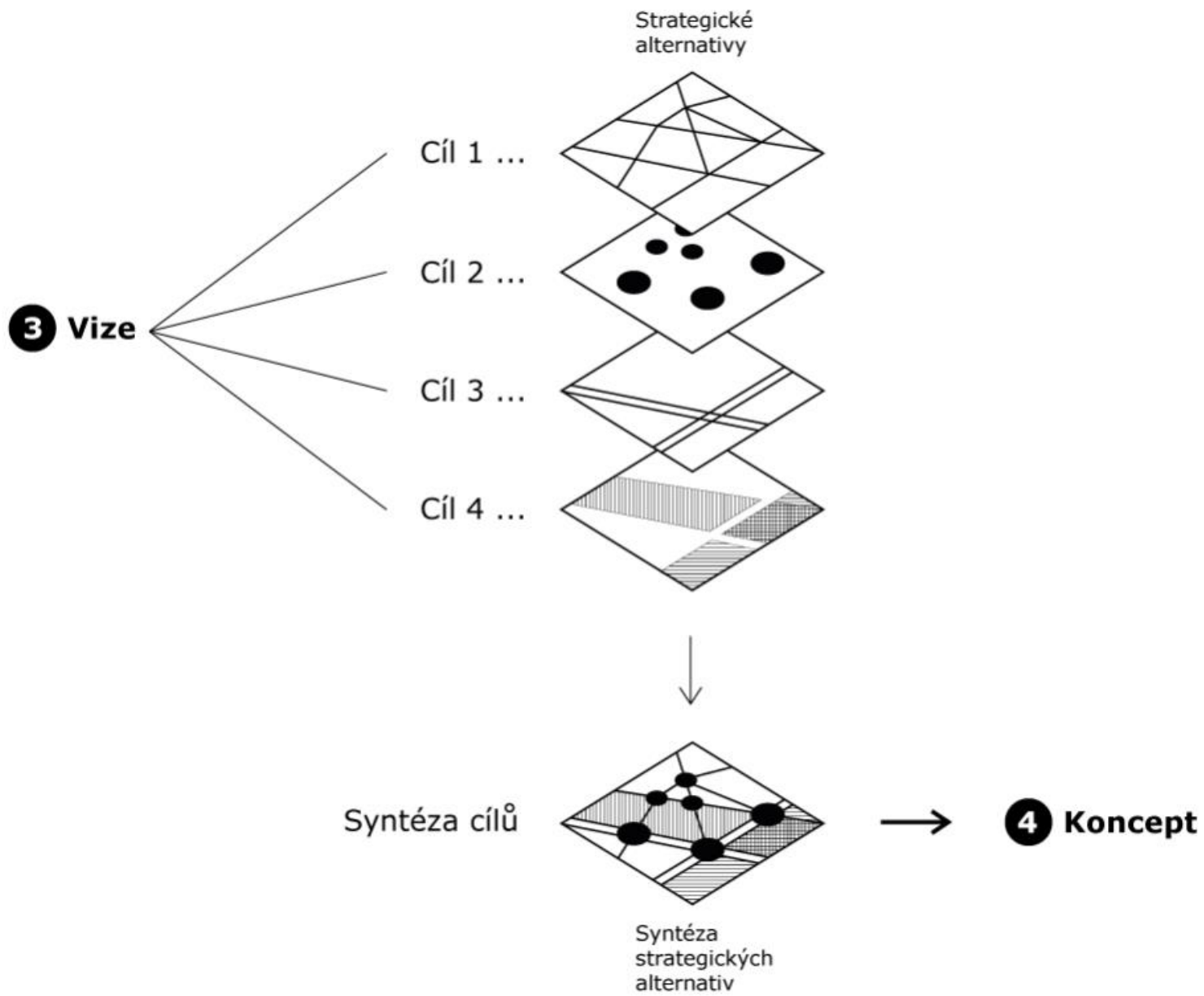
Ke každému cíli se poté na podkladě zmenšené mapy řešeného území postupně ke každému vytyčenému cíli tvoří jejich grafický průmět do řešeného území (= strategické alternativy). Hledá se přitom maximální ještě realizovatelný rozsah každého jednotlivého cíle.

Uvedený postup se dá tedy shrnout takto:

1. **Hlavní zjištění SWOT analýzy** (včetně územního průmětu do výkresu pozitiv a negativ) a jejich roztržení do tematických okruhů podle vrstev urbanistické struktury, k nimž se vztahují.
2. **Formulace cíle/cílů** pro jednotlivé tematické oblasti.
3. **Schéma naplnění každého jednotlivého cíle v rámci řešeného území** = strategické alternativy.

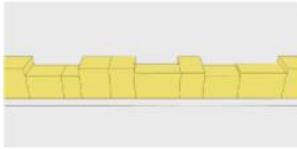
Strategické alternativy slouží jako základní podklad pro tvorbu konceptu urbanistického řešení (4).

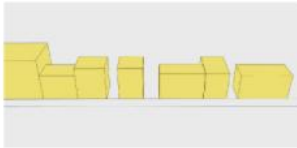

Hustota zástavby

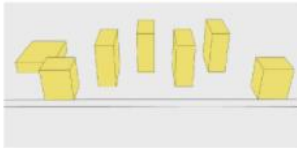
Hustota zástavby vyjadřuje míru soudržnosti zástavby, intenzitu využití pozemků a schopnost zástavby utvářet a formovat jednoznačně veřejné prostranství.

Kompaktní zástavba: zástavba orientovaná převážně do přilehlého veřejného prostranství, vytváří převážně souvislou hranu veřejného prostranství, formuje a utváří veřejné prostranství.

Otevřená zástavba: zástavba je orientována do přilehlého veřejného prostranství i na sebe navzájem (boční fasády budov jsou orientovány jedna k druhé); i přesto však otevřený typ zástavby ještě stále více či méně formuje a utváří veřejné prostranství, nevytváří však zcela souvislou hranu veřejného prostranství, jako kompaktní typ zástavby.

Volná zástavba: jednotlivé objekty jsou volně umísťovány v prostoru a na pozemcích, jsou orientovány zpravidla libovolně do všech stran; zástavba nevytváří a neformuje jednoznačné veřejné prostranství.

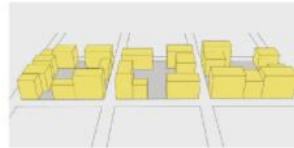
Rozvolněná zástavba: Jednotlivé objekty jsou volně umísťovány v prostoru v takových vzájemných rozstupech, že je lze pokládat za solitérní objekty, které společně neutvářejí žádnou čitelnou strukturu zástavby; zástavba nevytváří a neformuje jednoznačné veřejné prostranství.

Vztah k veřejnému prostranství

Vztah zástavby k veřejnému prostranství vyjadřuje schopnost zástavby formovat a utvářet veřejné prostranství, tedy míru utváření souvislé uliční, resp. stavební čáry - linie souběžné s přilehlým veřejným prostranstvím, které je tímto způsobem více či méně formováno.

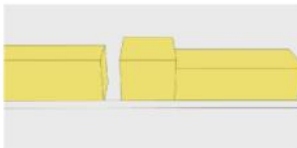
Bloková zástavba: jednotlivé objekty společně utvářejí převážně souvislou uliční nebo stavební čáru souběžnou s protilehlým veřejným prostranstvím; blokový typ je vždy tvořen kompaktním nebo otevřeným typem zástavby.

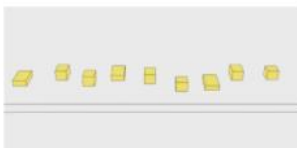
Nebloková zástavba: jednotlivé objekty jsou volně umísťovány v prostoru resp. na pozemcích a nevytvářejí převážně souvislou uliční nebo stavební čáru souběžnou s přilehlým veřejným prostranstvím; neblokovaný typ je vždy tvořen volným nebo rozptýleným typem zástavby; neblokovaný typ zástavby vytváří převážně neuspořádanou urbanistickou strukturu, umísťování objektů je umožněno libovolně.

Měřítko zástavby

Mohutnost / hmotnost zástavby vyjadřuje objemovou charakteristiku zástavby a měřítko zástavby.

Hmotná zástavba: objemná až hmotná zástavba městského charakteru - mohutné vícepodlažní domy (zejména bytové domy, administrativní objekty, školy apod.), v případě areálové zástavby typicky výrobní a skladové haly.

Drobná zástavba: měřítkově drobná zástavba venkovského charakteru - drobné domy (zejména rodinné domy, rekreační chaty apod.), v případě areálové zástavby typicky drobnější výrobní a skladové objekty charakteru pavilonu.

Výška zástavby

Výška zástavby vyjadřuje převládající výšku budov nad terénem.

Vysokopodlažní/výšková: zástavba přesahující zpravidla výšku 8 běžných nadzemních podlaží, tedy zástavba vyšší než cca 24 m.

Středněpodlažní: zástavba zpravidla o výšce 4 až 8 běžných nadzemních podlaží, tedy zástavba o výšce cca 12 až 24 m.

1 Sídelní struktura

Pokud řešené území zahrnuje více sídel (typicky v případě, že řešeným územím je celá obec tvořená více prostorově oddělenými sídly, ale region zahrnující více obcí a tedy i více sídel), je nutné v rámci konceptu navrhnout olově uspořádání sídelní struktury.

2 Vazby řešeného území a dostupnost

V rámci konceptu musí být vyřešeny vazby řešeného území na jeho okolí.

3 Struktura center

Je nutné ujasnit si olově uspořádání center v rámci řešeného území, včetně vazeb těchto center na centra v širším území.

4 Struktura/kostra veřejných prostorů

Veřejné prostory představují řídicí systém každého území. Systém veřejných prostorů předurčuje uspořádání každého území, jeho urbanistickou strukturu, prostorové i provozní vazby na širší území.

Urbanistické navrhování v měřítku sídla nebo jeho části, se vždy odvíjí od návrhu systému veřejných prostorů.

V rámci konceptu, pokud je řešeným územím sídlo nebo část sídla (včetně případných vazeb na volnou krajinu), je zcela zásadní založit olově síť veřejných prostorů, zejména pak kostru těch hierarchicky nejvýznamnějších veřejných prostorů (méně významné a podružné veřejné prostory obvykle bývají doplněny až v rámci urbanistického návrhu).

5 Funkční struktura

Ve vazbě na strukturu veřejných prostorů je nutné navrhnout základní funkční strukturu území, tedy základní rozmístění a množství jednotlivých funkcí (bydlení, občanské vybavení, pracoviště (výroba, kanceláře atp.), rekreace, doprava ad.) v řešeném území.

6 Prostorová struktura

Koncept by měl vyjasnit také základní cílovou strukturu a charakter zástavby, zejména měřítka zástavby (malé či objemné stavby), hustotu zástavby (kompaktní či rozviněná) či výšku zástavby (nizkopodlažní, středněpodlažní, výškové).

7 Struktura modrozelené infrastruktury

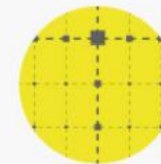
V konceptu je třeba vyřešit také základní strukturu krajinných prvků řešeného území, a to včetně jejich vazeb na širší území.

8 Struktura/kostra dopravní obslužnosti

V konceptu musí být vyjasněna kostra dopravní obslužnosti řešeného území, a to nejen pro automobilovou dopravu, ale zejména pro veřejnou hromadnou dopravu a pro nemotorovou (pěší a cyklistickou) dopravu.

9 Struktura kompozičních prvků

Úkolem konceptu je v neposlední řadě určit základní kompoziční prvky v území (osy, průřezy, dominanty, gradaci, rytmus, hrany ad.), které zaručí srozumitelnost a čitelnost budoucího uspořádání území a usnadní orientaci v něm. Důležité je, aby navržená kostra kompozičních prvků nebyla formální, ale sledovala skutečný význam daných kompozičních prvků a korelovala zejména s hierarchizací center a s hierarchizací systému veřejných prostorů.

1.5.1 Výkres širších vztahů

měřítko 1 : 10 000 až 1 : 20 000

Zobrazení širšího kontextu a širších prostorových a provozních vazeb řešeného území, typicky až do perimetru cca 5-10 km od okraje řešeného území. Podrobněji mají být přitom pojednány vazby na bezprostřední okolí řešeného území, přibližně do perimetru 1-2 km od okraje řešeného území. Na výkrese širších vztahů je zároveň vhodné upozornit i na důležité vzdálenější širší vazby řešeného území směřující mimo území graficky zobrazené na výkrese.

Ve výkrese širších vztahů by měly být zobrazené také významné známé plánované rozvojové záměry v okolí řešeného území, jejichž realizace bude anebo může mít vliv na řešené území (typicky se může jednat o záměry na rozvoj dopravní infrastruktury, jako silniční obchvat, nová dálnice, rozvoj železnice s novou stanicí či zastávkou, prodloužení metra, nová tramvajová trať, ale také o významné záměry na nový rozvoj zástavby v okolí řešeného území atp.).

Výkres širších vztahů bývá vhodné rozdělit do dvou výkresů: do výkresu, který zobrazuje a objasňuje vazby řešeného území na vzdálenější širší území a dále na podrobnější výkres, který zobrazuje a objasňuje vazby řešeného území na bližší a bezprostřední (tzv. zájmové) území.

1.5.2 Výkres krajiny a zelené infrastruktury

měřítko 1 : 5 000

Výkres zobrazující přírodní a krajinné prvky v řešeném území, včetně vazeb na nejbližší okolí, zejména pak: vodní toky a vodní plochy včetně jejich doprovodné vegetace (břehové porosty), lesy, louky, pastviny, sady, vinice, chmelnice, pole, povrchové lomy, lesoparky a parky, golfová hřiště, ostatní přirozená dřevinná vegetace, jakož i polní a lesní cesty, pěšiny a stezky včetně doprovodných alejí či stromořadí.

Základním prvkem výkresu je vždy výškopis, tedy zobrazení morfologie terénu, zpravidla pak pomocí vrstevnic, případně pomocí stínovaného modelu reliéfu.

1.5.3 Výkres způsobu využití (funkčního využití) území

měřítko 1 : 5 000

Výkres zobrazující různé, vzájemně odlišné, způsoby využití (funkce) území.

Podrobnost typologie různých způsobů využití ploch vždy záleží na rozsahu řešeného území, a tedy na podrobnosti zpracování řešerše a mapování současného stavu řešeného území. Až na výjimky přitom nejde o využití jednotlivých budov, ale o využití celých bloků či částí řešeného území.

Využití jednotlivých budov může být důležité v případě nějaké specifického využití konkrétní budovy či souboru budov, které je určující a nosné pro dané území (např. kostel, klášter, radnice atp.).

Do větší podrobnosti je nutné zpracovat evidenci občanského vybavení. Občanské vybavení, které vytváří plošně rozsáhlejší areály či soubory staveb, se zakresluje plošně. Občanské vybavení tvořené jednotlivými stavbami či zařízeními integrovanými jako součást staveb pro jinou funkci, se zakresluje bodově. Zvláště u plošně rozsáhlých řešených území není nutné zakreslovat například každý jednotlivý obchod či každou jednotlivou provozovnu služeb, ale zakreslit třeba jen shluky těchto drobných staveb a zařízení, anebo se omezit pouze na ty nejvýznamnější a nejkapacitnější.

Pro vybrané stavby a zařízení základního veřejného občanského vybavení (minimálně mateřská škola a základní škola) se zakreslí jejich standardní fyzická docházková vzdálenost dle Standardu dostupnosti veřejné infrastruktury (odkaz níže), a to buď obalovou křivkou skutečné pěší docházkové vzdálenosti po existující uliční síti, anebo kružnicemi pěší dostupnosti o poloměru zohledňujícím obvyklou křivolakost uliční sítě.

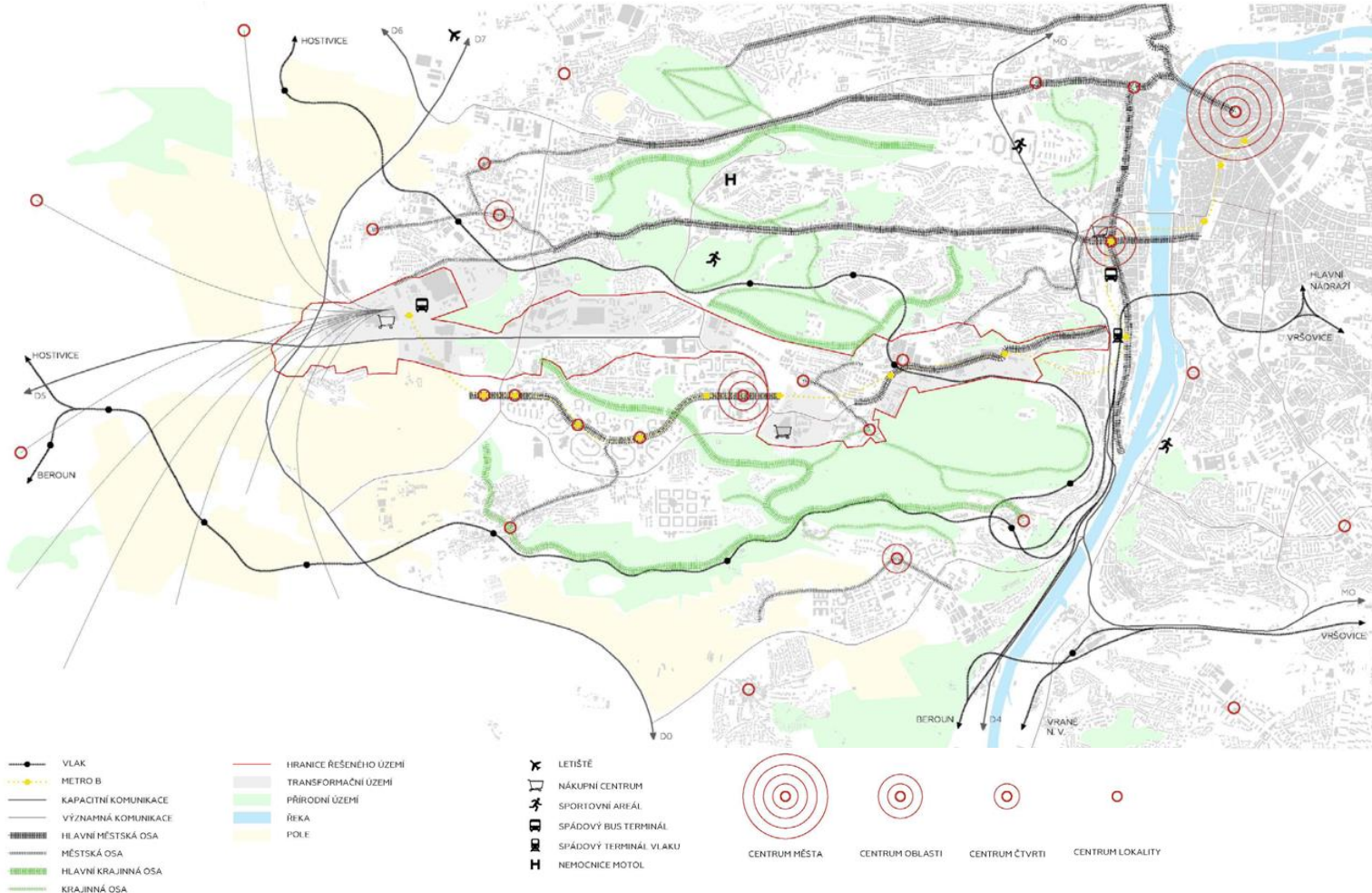
Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury. (Karel Maier, Veronika Šindlerová, Jakub Vorel, Tomáš Peltan, 2016, aktualizace 2020)

V případě ploch bydlení je vhodné zakreslit vymezení jednotlivých obytných souborů, tedy urbanisticky ucelených a zpravidla plánovitě koncipovaných a komponovaných obytných území.

Příklad výkresu širších vztahů 1:

Výkres širších vztahů území podél Radlické ulice a Rozvadovské spojky mezi Smíchovem a Zličínem (Mezi Smíchovem a Zličínem, urbanistický atelierový projekt zpracovaný na FA ČVUT, letní semestr 2020-21, autor: Bc. Jakub Peterka)

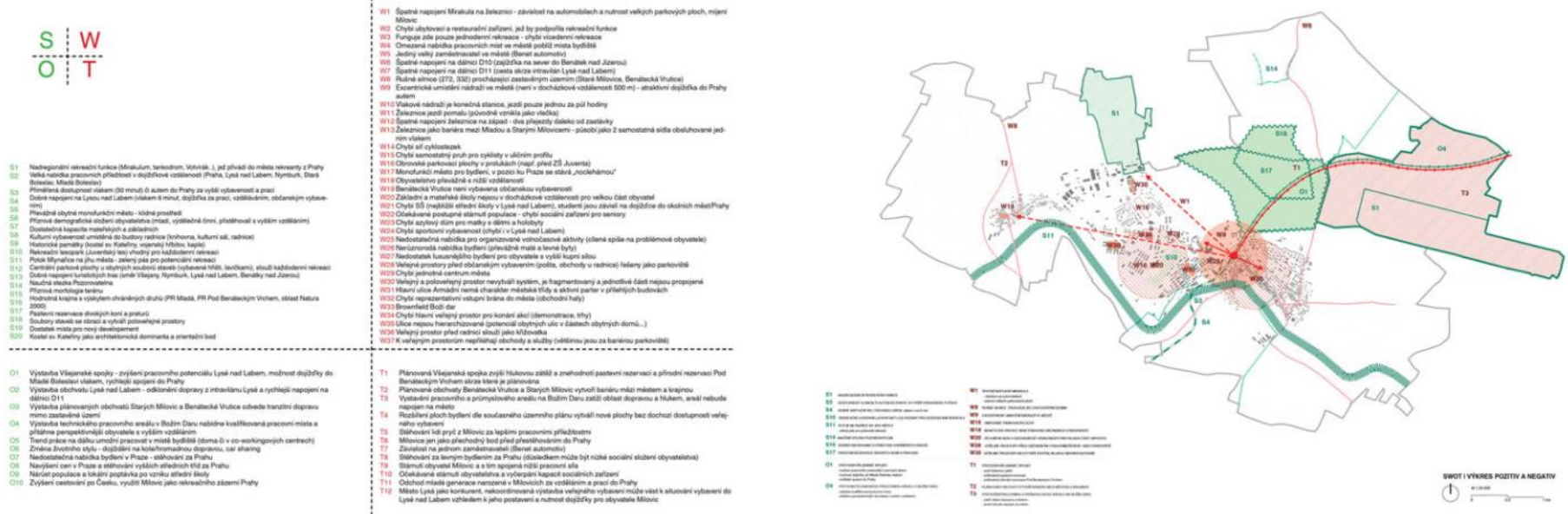
>> Přehledný, optimálně graficky schematizovaný výkres širších vztahů zachycující klíčové širší krajinné vazby, širší dopravní vazby, vazby řešeného území na páteřní veřejné prostory včetně krajinných (rekreačních) os, jakož i zasazení řešeného území do existující struktury center. Schematicky jsou zobrazené také významné areály vyššího občanského vybavení nacházející se v širším území (např. Nemocnice Motol a Na Homolce, golfové hřiště Motol či obchodní centrum Galerie Butovice). Na výkrese jsou vhodně naznačeny i vazby řešeného území na území, které leží mimo rozsah výkresu (typicky vazba na Letiště Praha/Ruzyně, význam autobusového terminálu na Zličíně pro regionální i mezinárodní autobusovou dopravu v západním směru atp.)

Příklad SWOT analýzy a výkresu pozitiv a negativ:

SWOT analýza a výkres pozitiv a negativ města Milovice (Konceptce rozvoje města Milovice, urbanistický ateliérový projekt zpracovaný na FA ČVUT, letní semestr 2020-21, autorky: Bc. Karolína Čechová, Bc. Victoria Cheremnykh)

>> Přehledně zpracovaná SWOT analýza území města. Všechna zjištění SWOT analýzy s územním průmětem jsou pak zobrazená ve výkrese pozitiv a negativ. Pro grafické znázornění pozitiv a negativ je použita zaužívaná intuitivní barevnost: pozitivní zeleně, negativní červeně.

Příklad vize a cílů a strategických alternativ 6:

Vize a cíle rozvoje Mostecka (Mostecko – souměstí jezer a hor nabitě energií, semestrální projekt zpracovaný na FŽP ČZU, letní semestr 2017-18, autoři: Bc. Katarína Janošková, Bc. Jan Kabrhel, Bc. Jakub Kyselovič, Bc. Pavel Satke)

>> *Stručná a jasná vize budoucího rozvoje Mostecka, reflektující klíčová specifika budoucího rozvoje regionu energetiku a polohu řešeného území mezi dvěma pohořími, Krušnými horami a Českým středohořím. Graficky názorná a intuitivní schémata strategických alternativ.*

VIZE: MOSTECKO - SOUMĚSTÍ JEZER A HOR NABITÉ ENERGIÍ

CÍL 1
Obnovit prostupnost mezi sídly, zlepšit integraci sídel, souměstí krátkých vzdáleností.

CÍL 2
Rozvoj příměstské rekreace a cestovního ruchu, posílení vazby na Krušné hory a České středohoří, resocializace post-težební krajiny.

CÍL 3
Energetická restrukturalizace.

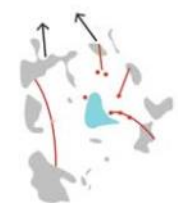
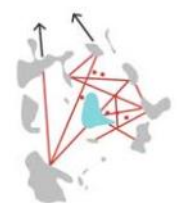
CÍL 4
Zvýšit hospodářskou konkurenceschopnost regionu, rozvoj nových odvětví.

CÍL 5
Obnovit krajinné vazby KH - ČS, umožnit spontánní ekologické procesy.

CÍL 6
Aktualizace tradic a paměti krajiny.

Příklad situace konceptu 1:

Koncept rozvoje území kolem budoucí Radlické radiály (Mezi Smíchovem a Zličínem, urbanistický atelierový projekt zpracovaný na FA ČVUT, letní semestr 2020-21, autorka: Bc. Kateřina Kurešová)

>> Koncept základní struktury území, s důrazem na hierarchizaci center a jejich vzájemné vazby a propojení, na kostru krajiny pronikající do zástavby a dopravní obslužnost metrem a tramvají.

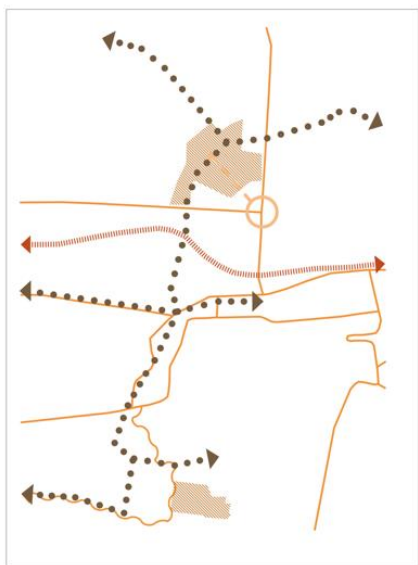

- Stanice metra
- Hierarchizovaná centra
- Propojení center
- Krajinné propojení
- Linka tramvaje

Příklad situace konceptu 5:

Koncept rozvoje území mezi Dejvicemi a Strahovem v Praze (Dejvice Strahov, urbanistický atelierový projekt zpracovaný na FA ČVUT, zimní semestr 2021/22, autoři: Bc. Alena Linková, Bc. Jan Pospíšilík)

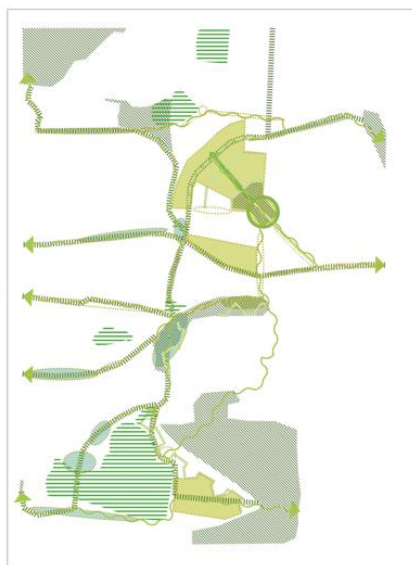
>> *Velmi obsahově i graficky zdařilý, přehledný a srozumitelný koncept, který je syntézou tří tematických konceptů, vycházejících z tematicky odpovídajících strategických alternativ. Vzhledem ke složitosti řešeného území bylo nevyhnutelné vytvořit nejprve dílčí koncepty řešení klíčových témat identifikovaných v rámci analýzy a celkový koncept pak vytvořit jako syntézu těchto dílčích konceptů.*

koncept (strategická alternativa)

Doprava

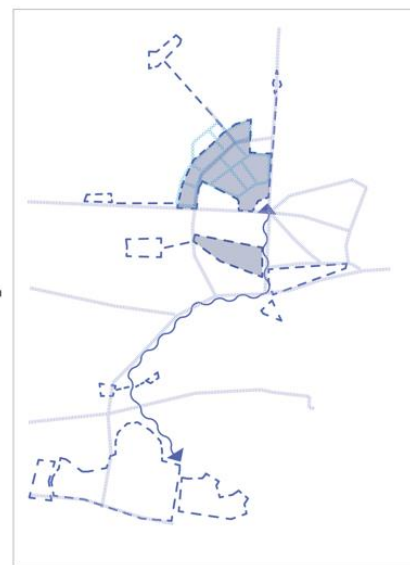
+

koncept (strategická alternativa)

Veřejná prostranství, zeleň

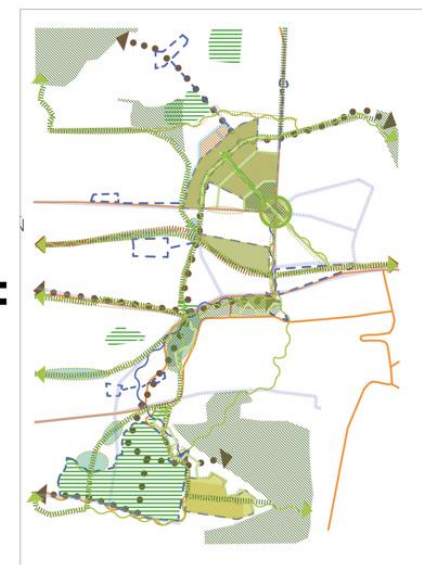
+

koncept (strategická alternativa)

Občanská vybavenost

=

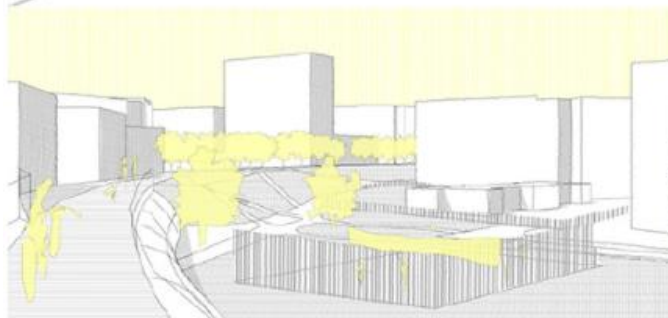

Celkový koncept

Příklad jednotčícího grafického stylu 1:

Revitalizace Jihozápadního města v Praze (urbanistický ateliérový projekt zpracovaný na FA ČVUT, letní semestr 2010-11, autorka: Zuzana Krmelová)

>> *Velmi jednoduchý čárový grafický styl, všechny výstupy jsou provedené pouze v černé barvě v kombinaci s jedinou další barvou – žlutou. Odlišení různých typů ploch je provedeno různě hustými šrafkami složenými z různých stylů čar a symbolů.*

Příklad urbanistické situace 2:

Urbanistická situace území mezi Smíchovem, Radlicemi a Jinonicemi (Mezi Smíchovem a Zličínem, urbanistický atelierový projekt zpracovaný na FA ČVUT, letní semestr 2020-21, autorka: Bc. Šárka Michenková)

>> *Stínovaná barevná urbanistická situace. Stínované jsou všechny budovy v řešeném území, budovy mimo řešené území (v širším území) jsou ponechány bez stínů. Řešené území je tak díky stínovaným budovám výraznější než širší okolí, mimo řešené území.*

Všechny stávající budovy jsou kreslené šedě, všechny nově navrhované budovy jsou kreslené vínově červeně. Různými barevnými odstíny je odlišeno několik charakterů vegetačních ploch. Tmavě zelené odstíny jsou použité na veřejné parky a lesoparky, světle zelené jsou soukromé zahrady anebo uzavřené veřejnosti nepřístupné areály.

Příklad perspektiv 6:

Nadhledové urbanistické perspektivy návrhu revitalizace Jihozápadního města v Praze (urbanistický ateliérový projekt zpracovaný na FA ČVUT, letní semestr 2011, autorka: Zuzana Krmelová)

>> *Jednoduché, až sochařsky pojedenané, hmotové nadhledové urbanistické perspektivy. Zatímco první perspektiva zobrazuje centrální kompoziční osu (veřejná promenáda) z bočního pohledu, druhá perspektiva otevírá průhled do kompoziční osy.*

Existující zástavba je zobrazená světle šedě, nově navrhované budovy jsou odlišené žlutou barvou.

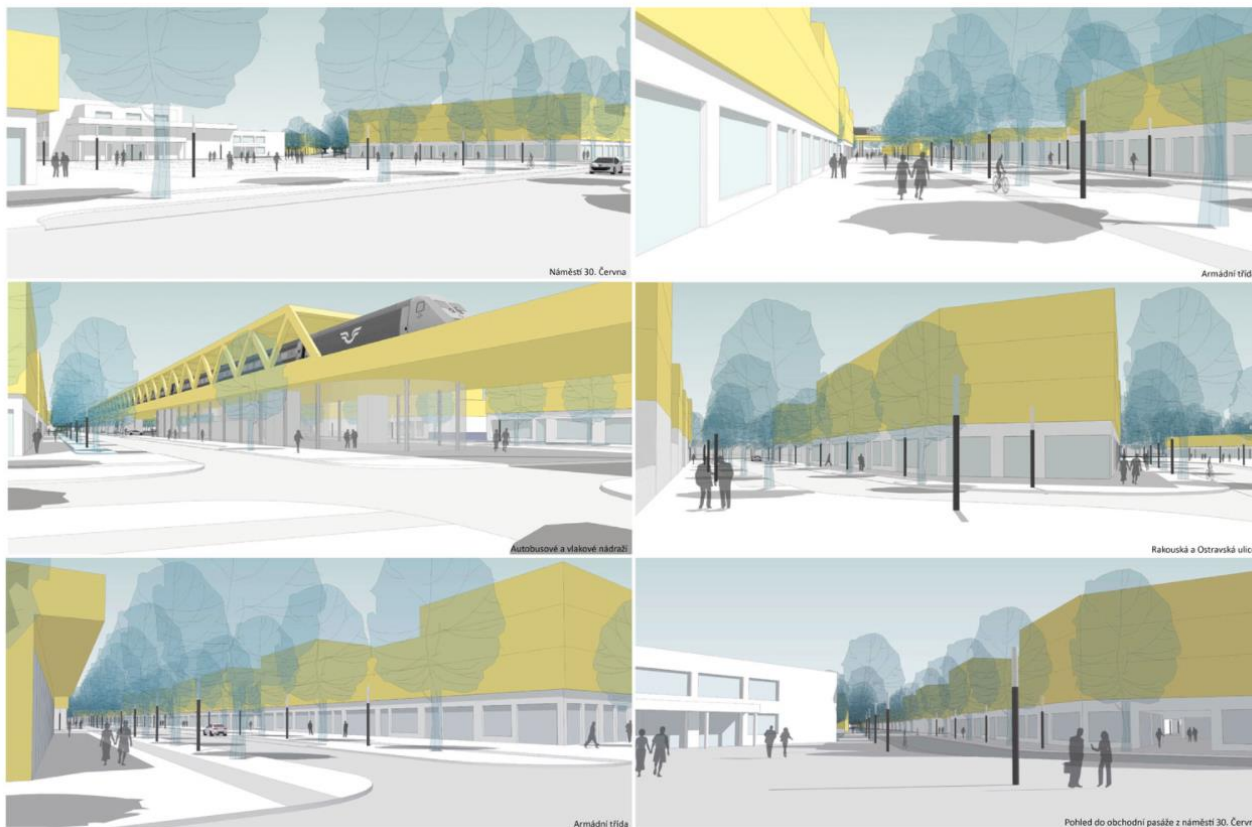

Příklad perspektiv 3:

Urbanistické perspektivy navrhovaného nového centra Milovic (diplomní projekt zpracovaný na FA ČVUT, zimní semestr 2013-14, autor: Bc. Milan Kašpar)

>> Graficky jednoduché hmotové perspektivy z úrovně chodce prezentující navržené charaktery jednotlivých veřejných prostorů v navrženém novém centru města Milovice. Perspektivy zobrazují primárně veřejné prostory, čemuž odpovídají i záběry perspektiv. Zástavba tvoří v perspektivách pouze kulisu veřejných prostorů, o něž jde v perspektivách především. Na hmotách budov je vhodnou grafickou zkratkou (linka mezi podlažími) naznačena jejich podlažnost, která utváří představu o měřítku a proporcích jednotlivých prostorů. Jednoduchá stafáž (schémata lidských postav, městský mobiliář) podporuje jasnou představu o měřítku a proporcích navržených veřejných prostorů. Stromy, které se svými hmotami podílejí na formování prostoru, jsou velmi vhodně zobrazené poloprůhledně, takže nepřekrývají zobrazení veřejných prostorů ani hmot budov, ale přitom dotvářejí celkovou představu o navrženém prostoru.

Parter všech budov je zpracován do větší podrobnosti, navržené okenní otvory, výkladce, vstupy do budov či celá transparentní přízemí (v případě vlakového nádraží) vyjadřují vztah parterů budov k přilehlým veřejným prostorům, tedy míru otevřenosti parterů budov do přilehlých veřejných prostorů, a tedy míru interakce mezi parterem budov a veřejným prostorem. Důležité je také například naznačení nároží budov.

2	Neinvestiční finanční prostředky celkem	Přidělené neinvestiční prostředky z IP 2021 (tis. Kč)	Čerpání IP 2021 k 15.6.2021 (v %)	Čerpání IP 2021 k 30.9.2021 (v %)	Čerpání IP 2021 k 30.9.2021 (v Kč)	Čerpání IP 2021 k 31.12.2021 (v %)	Čerpání IP 2021 k 31.12.2021 (v Kč)
Osobní náklady							
02.I	Mzdy (včetně pohyblivých složek):	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00
02.II	Odměny dle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02.III	Odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a příděly do sociálního fondu:	17,50	0,00	0,00	0,00	17,50	17,50
Ostatní							
02.IV	Materiální náklady (včetně drobného majetku):	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02.V	Služby a náklady nevýrobní:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02.VI	Cestovní náhrady:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02.VII	Stipendia:	32,50	0,00	15,00	15,00	32,50	32,50
3	Celkem	100,00	0,00	15,00	15,00	100,00	100,00

Změny v rozpočtu - popis a zdůvodnění

Ke dni 13. 6. 2021 došlo ke změně v rozpočtu spočívající v navýšení finančních prostředků na stipendia, na úkor snížení finančních prostředků na mzdy. Důvodem změny rozpočtu bylo zvýšení reálné pracnosti technické podpory projektu zajišťované doktorandem. Vyšší pracnost technické podpory tak byla finančně saturována finančními prostředky alokovanými původně na mzdy.

Nedílnou přílohou čerpání rozpočtu projektu k 31.12.2021 je hlavním řešitelem/ garantem podepsaná účetní

An aerial photograph of a city, likely Prague, with a yellow overlay. The text is centered over the image.

Manuál zpracování urbanistických atelierů velkých měřítek

Děkuji za pozornost!

Ing. arch. Veronika Šindlerová, Ph.D.

Ústav prostorového plánování FA ČVUT
veronika.sindlerova@fa.cvut.cz